

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 20195

Tarih : 02.10.2026

Özgül SAKİ
İstanbul Milletvekili

50666

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların İçişleri Bakanı MUSTAFA ÇİFTÇİ tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

ÖZGÜL SAKİ

İstanbul Milletvekili

Gözetli ve arama işlemlerinin kolluk tarafından kayda alınarak basın kuruluşlarına servis edilmesi, uzun süredir kamuoyunda tepki çeken bir uygulama olurken, kimi zaman bakanların da sosyal medya hesaplarından bu görüntüleri paylaşması, söz konusu hukuksuz uygulamayı daha da görünür ve olağan hale getirmektedir. Yurttaşların evlerine sabaha karşı gerçekleştirilen polis baskınlarının kolluk kameraları ve cep telefonlarıyla kayda alınması, gözetli alınan kişilerin adliyeye veya sağlık kontrolüne götürülürken ters kelepçeli “tek sıra” halinde görüntülenerek yayımlanması, kamuoyunda ciddi tepki yaratmıştır. Bu hukuksuz uygulamalar giderek daha görünür hale gelmiş; adeta bir prodüksiyon görüntüsü veren operasyon videoları, dron çekimleri ve operasyon öncesinde emniyet binalarının önünde polis araçlarının kayda alındığı görüntüler servis edilmeye başlanmıştır. Bu hukuksuzluğun en çarpıcı örneklerinden biri komedyen Deniz Göktaş'ın gözetli alınması sırasında ortaya çıkmış; yurtdışından Türkiye'ye dönerek kendi iradesiyle gelen Göktaş'ın emniyete girişine ilişkin ters kelepçeli görüntülerin, polis kameraları için defalarca yeniden çekilen bir görüntü olduğu kamuoyuna yansımıştır. Son olarak Mersin Büyükşehir Belediyesi ile Yenişehir ve Mezitli belediyelerine yönelik soruşturma kapsamında Belediye Başkanlarının aralarında bulunduğu 59 kişinin gözetli alınması sırasında da benzer bir yöntemle başvurulduğu görülmüştür. Sabaha karşı gerçekleştirilen ev baskınları sırasında yurttaşların evlerinin içinin, çekmecelerinin ve özel yaşam alanlarının görüntülendiği; bu görüntülerin “bilgi notu” adı altında servis edildiği kamuoyuna yansımıştır. Bir ev araması sırasında kapıyı açan yurttaşın “Telefonu kapatır mısınız mümkünse?” şeklindeki uyarısına rağmen kayda devam edilmesi ve polisin “Sıkıntı yok, bilgi amaçlı” yanıtını vermesi ve görüntülerin yayımlanması, söz konusu hukuksuz yöntemin geldiği aşamayı göstermektedir.

Oysa kolluğun görevi, hakkında yakalama veya gözaltı kararı bulunan kişileri kamuoyu önünde teşhir etmek, kişilerin özel hayatını ve konutlarını görüntülemek, yatak odalarına, çekmecelerine ve kişisel eşyalarına ilişkin görüntüleri kamuoyuna servis etmek değildir. Anayasa'nın 20. maddesi herkesin özel ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkını güvence altına almakta; 21. maddesi konut dokunulmazlığını korumakta, 17. maddesi ise herkesin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkının yanı sıra kimseye insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir muamele yapılamayacağını hükme bağlamaktadır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi işkenceyi ve insanlık dışı veya aşağılayıcı muameleyi, 8. maddesi ise özel ve aile hayatı ile konut ve haberleşmeye saygı hakkını güvence altına almaktadır. Bunun yanında Türk Ceza Kanunu'nun 134. maddesi özel hayatın gizliliğinin ihlalini, kamu görevlilerinin görevlerinin gereklerine aykırı hareket ederek kişilerin mağduriyetine yol açmaları bakımından 257. maddesi ise görevi kötüye kullanma suçunu düzenlemektedir. Kolluk görevlilerinin kişileri teşhir edecek biçimde kaydetmesi veya üçüncü kişilere aktarması, "bilgi verme" faaliyeti değildir. Bir kişi hakkında yakalama ya da gözaltı kararı olması, onu Anayasa ve AİHS ile güvence altına alınan temel haklardan mahrum bırakmaz; aksine özgürlüğünden yoksun bırakılan kişinin insan onuruna uygun muamele görme yükümlülüğü devlet bakımından daha da önem kazanmaktadır.

Kolluğun gerçekleştirdiği arama, yakalama ve gözaltı işlemlerinin hukuka uygunluğunun denetlenebilmesi ile bu işlemlerin görüntülerinin kamuoyuna teşhir amacıyla servis edilmesi birbirinden tamamen farklı hususlardır. Bir soruşturma kapsamında elde edilen görüntülerin hangi koşullarda kayda alınabileceği, kimler tarafından erişilebileceği, hangi amaçla kullanılabileceği ve üçüncü kişilere aktarılıp aktarılamayacağına ilişkin hukuk kurallarının açık biçimde uygulanması gerekir. Özellikle kişilerin evlerinin ve özel yaşam alanlarının görüntülerinin, soruşturmaya ilgisi bulunmayan ayrıntılar da dahil edilerek basına servis edilmesi kişinin masumiyet karinesi, özel hayatın gizliliği, konut dokunulmazlığı ve insan onurunun korunması bakımından ciddi ihlaller doğurur. Devletin kolluk gücünü kullanarak gerçekleştirdiği bir işlemi aynı zamanda görüntülü bir teşhir faaliyetine dönüştürmesi kabul edilemez. Bu nedenle İçişleri Bakanlığı'nın, kolluk personelinin arama, yakalama ve gözaltı görüntülerini kaydetmesi ve basın kuruluşlarına servis etmesine ilişkin uygulamanın hukuki dayanağını, denetim mekanizmalarını ve sorumlular hakkında yürütülen işlemleri kamuoyuna açıklaması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Arama, yakalama ve gözaltı işlemleri sırasında kolluk personeli tarafından görüntü kaydı alınmasına ve bu görüntülerin basın kuruluşlarına veya sosyal medya hesaplarına

servis edilmesine ilişkin Bakanlığınız tarafından verilen bir talimat bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa bu talimatın hukuki dayanağı nedir?

2. Kolluk personelinin gözaltına alınan kişileri, kişilerin konutlarını, yatak odalarını, çekmecelerini ve özel eşyalarını görüntüleyerek bu görüntüleri basın kuruluşlarına aktarmasının veya emniyet hesaplarında yayımlamasının Anayasa'nın 20. ve 21. maddeleri ile AİHS'nin 8. maddesi bakımından hukuka uygun olduğu Bakanlığınızca düşünülmekte midir?
3. Son dönemde gerçekleştirilen operasyonlarda "bilgi notu" adı altında basın kuruluşlarına servis edilen görüntülerin hangi kolluk birimleri tarafından, hangi makamın talimatıyla ve hangi hukuki dayanakla hazırlandığı tespit edilmiş midir? Bu görüntülerin basın kuruluşlarına aktarılması konusunda Bakanlığınız tarafından verilmiş yazılı veya sözlü bir talimat bulunmakta mıdır?
4. Mersin Büyükşehir Belediyesi ile Yenişehir ve Mezitli belediyelerine yönelik operasyonlarda, arama yapılan konutların içinin, kişisel eşyaların ve konutta bulunan kişilerin görüntülenmesi ve bu görüntülerin basına servis edilmesi hakkında Bakanlığınızca herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmışsa kaç kolluk görevlisi hakkında işlem yapılmıştır?
5. Kolluk görevlilerinin yakalama veya gözaltı işlemi sırasında kişileri kamuoyuna teşhir edecek biçimde görüntülemesi, işkence niteliğinde ters kelepçeli veya benzeri görüntülerin basına servis edilmesi ve bu görüntülerin propaganda veya teşhir amacıyla kullanılması konusunda Bakanlığınızın herhangi bir disiplin soruşturması veya idari denetim mekanizması bulunmakta mıdır?
6. Özel hayatın gizliliğini ihlal, kişisel verilerin hukuka aykırı biçimde aktarılması, görevi kötüye kullanma veya insan onuruyla bağdaşmayan muamele iddiaları bakımından son bir yılda operasyon görüntülerinin kaydedilmesi ve servis edilmesine ilişkin kaç kolluk görevlisi hakkında adli veya idari işlem yapılmıştır? Bu işlemlerin kaç soruşturma, kaç kovuşturma ve kaç disiplin cezasıyla sonuçlanmıştır?
7. Hakkında yakalama veya gözaltı kararı bulunan kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin devam ettiği ve kolluğun bu kişileri kamuoyuna teşhir etme yetkisinin bulunmadığı konusunda kolluk personeline yönelik Bakanlığınızca özel bir talimat, eğitim veya genelge hazırlanması planlanmakta mıdır?